

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Михайла Коцюбинського

«01 » 03 2024р.

Н А К А З

№ Зд о9

**Про затвердження Положення
про підготовку здобувачів вищої освіти
ступеня доктора філософії та доктора наук
у Вінницькому державному педагогічному
університеті імені Михайла Коцюбинського**

Відповідно до рішення вченої ради Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського від 28 лютого 2024 року (протокол № 9)

НАКАЗУЮ:

Затвердити Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (нова редакція), (додається).

Підстава: рішення вченої ради Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського від 28 лютого 2024 року (протокол № 9).

Ректор

Наталія ЛАЗАРЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
«01 » 03 2024 р. № 3209

ПОЛОЖЕННЯ
про підготовку здобувачів вищої освіти
ступеня доктора філософії та доктора наук
у Вінницькому державному
педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського
(нова редакція)

1. Загальні положення

1.1. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (нова редакція) (далі – Положення) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами) (далі – Порядку), Статуту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (нова редакція), Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського, затвердженого вченого радою Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського 21 травня 2020 р., протокол № 12, а також інших чинних нормативно-правових актів і визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та здобувачів наукового ступеня доктора наук (далі – здобувачі) у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (далі – ВДПУ ім. М. Коцюбинського).

1.2. Терміни, що вживаються у цьому Положенні, мають таке значення:

аспірантура – система організаційно-освітньо-наукового забезпечення підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в закладі вищої освіти/науковій установі (далі – заклад) з метою оволодіння ними освітньо-науковою програмою;

довідка про виконання освітньо-наукової програми – документ, який містить інформацію про результати навчання здобувача, назви дисциплін, отримані ним оцінки і здобуту ним кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЕКТС);

докторантura – система організаційно-наукового забезпечення підготовки здобувачів наукового ступеня доктора наук з метою завершення докторських дисертацій;

здобувач ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою – особа, яка професійно провадить наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи і здобуває вищу освіту ступеня доктора філософії у цьому закладі поза аспірантурою шляхом виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді;

індивідуальний навчальний план аспіранта, здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою – документ, що визначає послідовність та форму засвоєння аспірантом, здобувачем ступеня доктора філософії поза аспірантурою освітніх компонентів освітньо-наукової програми з метою оволодіння ним компетентностей відповідно до 8 рівня Національної рамки кваліфікацій;

індивідуальний план наукової роботи здобувача – документ, що визначає зміст, строки виконання та обсяг етапів і завдань наукової роботи здобувача;

освітньо-наукова програма на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти – єдиний комплекс освітніх (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо) та наукових (проведення наукового дослідження, написання наукових публікацій, виступи на конференціях тощо) компонентів, спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, підготовки та публічного захисту дисертації, що дає право на отримання визначеної кваліфікації;

підготовка здобувачів поза аспірантурою – система організаційно-освітньо-наукового забезпечення підготовки здобувачів ступеня доктора філософії у закладі з метою набуття ними компетентностей і здобуття результатів навчання, визначених освітньо-науковою програмою на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, без навчання в аспірантурі та без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.

У тексті Положення поняття «аспірант», «докторант» «кваліфікація», «спеціальність» та «спеціалізація» вживаються у значеннях, поданих у законах України [«Про вищу освіту»](#) і [«Про наукову і науково-технічну діяльність»](#).

1.3. Підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюють:

в аспірантурі закладу за очною (денною) або заочною формою здобуття вищої освіти;

поза аспірантурою у закладі.

Підготовку здобувачів наукового ступеня доктора наук здійснюють:

в докторантурі закладу за очною (денною) формою підготовки;

шляхом самостійної підготовки наукових досягнень до захисту.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми здобуття освіти становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі – два роки.

Для врегулювання відносин між здобувачем та закладом укладають договір за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

1.4. Підготовку осіб в аспірантурі та докторантурі здійснюють:

за рахунок видатків державного бюджету в державних закладах (державне замовлення) та за рахунок видатків місцевих бюджетів у комунальних закладах (регіональне замовлення);

за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав заклад на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або здобувачів наукового ступеня доктора наук).

1.5. Провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти здійснюють у ВДПУ ім. М. Коцюбинського на підставі отриманої ліцензії. До загального ліцензованого обсягу зараховують осіб, які здобувають ступінь вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою.

Підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним (регіональним) замовленням здійснюють виключно в аспірантурі заочно (денною) формою здобуття освіти.

Державне (регіональне) замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальностями розподіляють на конкурсній основі.

1.6. Для координації діяльності структурних підрозділів, які здійснюють підготовку здобувачів, із метою науково-методичного забезпечення є відділ аспірантури і докторантury, до повноважень якого віднесено забезпечення діяльності аспірантури та докторантury.

2. Права та обов'язки здобувачів

2.1. Здобувачі виконують обов'язки та користуються правами, що визначені законами України [«Про освіту»](#), [«Про вищу освіту»](#), [«Про наукову і науково-технічну діяльність»](#), а також можуть мати:

вільний доступ до всіх видів відкритої науково-технічної інформації, наявної у закладах, бібліотеках і державних архівах України;

отримання методичного і змістового наукового консультування (керівництва) щодо власного дослідження від наукового консультанта (керівника/керівників);

безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

академічну мобільність та наукове стажування, що реалізуються відповідно до законодавства;

академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;

трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.

2.2. З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень здобувачі також зобов'язані:

дотримуватися принципів академічної добродетелі, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі, встановлених закладом;

виконувати індивідуальний навчальний план;

виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про стан його виконання на засіданні кафедри, відділу, лабораторії чи іншого визначеного підрозділу закладу;

підготувати свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для здобувачів ступеня доктора філософії) та у вигляді дисертації або наукової доповіді - у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях (для здобувачів наукового ступеня доктора наук).

2.3. Покладення університетом на здобувача обов'язків, не пов'язаних з виконанням освітньо-наукової програми або підготовкою в докторантурі, заборонено.

2.4. Здобувачі можуть брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

2.5. Аспіранта або докторанта в разі дострокового захисту дисертації відраховують з аспірантури або докторантурі з дати набрання чинності наказом ВДПУ ім. М. Коцюбинського про видачу диплома доктора філософії або після набрання чинності наказом Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук та видачу диплома доктора наук відповідно до законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті ВДПУ ім. М. Коцюбинського на відповідний рік підготовки.

2.6. Учений, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове консультування (керівництво) не більше п'яти здобувачів, у тому числі не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора наук.

Учений, який є доктором філософії (кандидатом наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів ступеня доктора філософії.

3. Процедура та умови вступу до аспірантури

3.1. Вступ до ВДПУ ім. М. Коцюбинського з метою підготовки в аспірантурі здійснюється на конкурсній основі відповідно до Положення, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН, та правил прийому до ВДПУ ім. М. Коцюбинського, затверджених вченою радою ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

Наведення у правилах прийому переліку акредитованих та неакредитованих освітньо-наукових програм є обов'язковим. Атестація здобувача ступеня доктора філософії можлива лише за акредитованою освітньо-науковою програмою.

Прийом на навчання іноземців та осіб без громадянства проводять лише на акредитовані освітньо-наукові програми.

3.2. Для участі у проходженні вступних випробувань особа подає всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до ВДПУ ім. М. Коцюбинського строки, визначені такими правилами прийому.

3.3. Особа, яка подає для вступу до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в аспірантурі диплом, що є еквівалентним диплому магістра і виданий іноземним закладом вищої освіти, проходить вступні випробування нарівні з іншими особами. Визнання диплома, виданого іноземним закладом вищої освіти, здійснюють відповідно до законодавства протягом чотирьох місяців після зарахування вступника.

3.4. Прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюють за результатами вступних випробувань, які складаються зі:

вступного іспиту із спеціальності або спеціальностей для міждисциплінарної програми (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);

вступного іспиту зі іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтверджив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюють до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;

інших форм вступних випробувань (іспити, співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень).

Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводять з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заявлі вступника, та рекомендацій медико-соціальної експертизи.

Вагу бала з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначено в правилах прийому до ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

Відповідно до правил прийому до ВДПУ ім. М. Коцюбинського особам, які вступають до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в аспірантурі зі спеціальності, віднесені до іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

Результати вступних випробувань до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в аспірантурі дійсні для вступу до ВДПУ ім. М. Коцюбинського протягом одного календарного року.

3.5. Вступні випробування до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в аспірантурі проводять предметні комісії, склад яких формують і затверджують порядку, визначеному ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

За результатами проведення вступних випробувань до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в аспірантурі приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому.

Наказ ректора ВДПУ ім. М. Коцюбинського про зарахування до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в аспірантурі, прийнятий на підставі рішення приймальної комісії, оприлюднюють у встановленому порядку. Відповідну інформацію вносять до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі

4.1. Аспіранту протягом місяця з дати наказу ректора ВДПУ ім. М. Коцюбинського про зарахування призначають наукового керівника з числа наукових або науково-педагогічних працівників ВДПУ ім. М. Коцюбинського, які мають науковий ступінь та відповідну наукову кваліфікацію.

Науковий керівник здійснює наукове керівництво за науковою роботою аспіранта над дисертацією, проведеним його власного наукового дослідження, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи і відповідає перед вченукою радою ВДПУ ім. М. Коцюбинського за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (здобувача ступеня доктора філософії) науковому керівникові щороку відводять навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених ВДПУ ім. М. Коцюбинського для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження – для наукових працівників).

Рішенням вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

4.2. З метою забезпечення ефективної підготовки здобувача ВДПУ ім. М. Коцюбинського змінює наукового керівника, зокрема в разі:

припинення ним трудової діяльності на наукових або науково-педагогічних посадах;

неспроможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті;

невиконання своїх обов'язків, визначених пунктом 19 Порядку;

відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;

прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та / або атестації наукових кадрів;

притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної добросередньото відповідно до законодавства;

спільногом бажання наукового керівника і здобувача;

в інших випадках, передбачених законодавством.

4.3. Освітньо-наукова програма, за якою здійснюють підготовку здобувачів ступеня доктора філософії, складається з освітньої та наукової складових.

Освітня складова освітньо-наукової програми спрямована на досягнення 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та повинна містити інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС (30-60 кредитів ЄКТС), їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджують з науковим керівником та затверджує вчена рада ВДПУ ім. М. Коцюбинського протягом двох місяців з дня зарахування особи до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в аспірантурі.

Індивідуальний навчальний план повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків кількості кредитів освітньої компоненти ЄКТС. Аспірант може змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджує вчена рада.

Вивчення аспірантами освітніх компонентів може здійснюватися на базі закладу, до якого зарахований аспірант, а також у рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів.

Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної добросередньото є підставою для ухвалення ВДПУ ім. М. Коцюбинського рішення про відрахування аспіранта.

Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, що реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог законодавства.

Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи.

Індивідуальний план наукової роботи та тему дисертації погоджує здобувач з науковим керівником (керівниками) і після обговорення на засіданні кафедри, відділу, лабораторії затверджує вчена рада ВДПУ ім. М. Коцюбинського або вчена рада відповідного структурного підрозділу університету протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в аспірантурі. У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та затверджена в новій редакції після обговорення на засіданні кафедри, відділу, лабораторії.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню і наукову складові освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченого радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

4.4. ВДПУ ім. М. Коцюбинського в установленому ним порядку може ухвалити рішення про визнання набутих аспірантом в іншому закладі компетентностей, результатів навчання, кредитів ЕКТС, передбачених освітньо-науковою програмою, та визначити академічну різницю (у разі потреби).

4.5. Аспіранти можуть бути переведені до іншого закладу, у тому числі якщо заклад не має акредитованої освітньо-наукової програми зі спеціальності здобувача, або в межах одного закладу:

- 1) на навчання за державним або регіональним замовленням, якщо вони навчаються у закладі за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;
- 2) на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, якщо вони навчаються у закладі за державним або регіональним замовленням;
- 3) на підготовку за акредитованою освітньо-науковою програмою з іншої спеціальності, що є реалізацією їхнього права обирати види, напрями і засоби наукової та науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей і загальнолюдських цінностей.

Аспіранти, підготовка яких здійснювалася за рахунок коштів державного бюджету, у разі переведення до іншого закладу користуються пріоритетним правом на місця державного (регіонального) замовлення за умови наявності вакантних місць.

У разі відсутності таких місць аспіранти за їхньою згодою можуть бути переведені на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

Переведення аспірантів здійснюється в межах ліцензованого обсягу університету.

На першому році навчання переведення аспірантів забороняється.

4.6. Якщо університет не отримав сертифіката про акредитацію освітньо-наукової програми або в університеті закінчився строк дії сертифіката про акредитацію такої програми, переведення здобувачів до іншого закладу, в якому відповідна освітньо-наукова програма акредитована, здійснюється відповідно до законодавства.

4.7. Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначає науковий керівник (або консенсусне рішення двох керівників).

Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

1) отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації, виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;

2) звертається до структурного підрозділу ВДПУ ім. М. Коцюбинського, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додають дисертацію в друкованому вигляді та електронній формі, наукові публікації (або їхні копії), у яких подано наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

4.8. З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви здобувач проводить публічну презентацію наукових результатів дисертації, яку обговорюють на засіданні базового структурного підрозділу ВДПУ ім. М. Коцюбинського, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача. Результати проведення презентації та її обговорення відображають у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який підписує голова засідання структурного підрозділу ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації надають здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач може повторно звернутися до структурного підрозділу ВДПУ ім. М. Коцюбинського не пізніше ніж протягом шести місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою з письмовою заявою про отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми в разі відрахування.

4.9. За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до вченої ради ВДПУ ім. М. Коцюбинського, в якому він виконав освітньо-наукову програму, з

письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.

Утворення разової спеціалізованої вченої ради ВДПУ ім. М. Коцюбинського та присудження нею здобувачеві ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства, що регулює присудження ступеня доктора філософії.

4.10. Підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

4.11. Особа, яка була відрахована з університету у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, може вступити до університету повторно.

Особа, яка раніше проходила підготовку в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням, може повторно вступити до університету для підготовки в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

Здобувачі, які були відраховані з університету до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання у цьому університеті в межах ліцензованого обсягу.

5. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

5.1. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії у ВДПУ ім. М. Коцюбинського поза аспірантурою. Підготовка таких осіб здійснюється за кошти університету і триває чотири роки.

5.2. Особа подає до університету заяву про підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою.

Якщо диплом особи, що є еквівалентним диплому магістра, виданий іноземним закладом вищої освіти, подання зазначеної заяви можливе після визнання її диплома відповідно до законодавства.

5.3. Після зарахування до ВДПУ ім. М. Коцюбинського особи на підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою відповідним наказом ректора ВДПУ ім. М. Коцюбинського призначають наукового керівника (два наукових керівники) з числа наукових або науково-педагогічних працівників ВДПУ ім. М. Коцюбинського з науковим ступенем згідно з вимогами [пункту 19](#) Порядку. Відповідну інформацію вносять до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5.4. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає виконання відповідної освітньо-наукової програми ВДПУ ім. М. Коцюбинського згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи

здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою та публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної добroчесності є підставою для ухвалення вченою радою ВДПУ ім. М. Коцюбинського рішення про відрахування здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою із ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

5.5. У разі звільнення з роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою ВДПУ ім. М. Коцюбинського вживає заходів до відрахування такої особи з підготовки у ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Особа може продовжити підготовку поза аспірантурою у закладі, до якого вона прийнята на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за основним місцем роботи), із зарахуванням її відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

5.6. Стан підготовки дисертації здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою до захисту визначає науковий керівник (або консенсусне рішення двох керівників). Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та атестація здобувача здійснюються відповідно до [пунктів 26-27](#) Порядку.

5.7. Підготовка здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

6. Відкриття докторантuri. Вступ до докторантuri. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук у докторантурі

6.1. Університет здійснює підготовку здобувачів наукового ступеня доктора наук у докторантурі без отримання ліцензії.

6.2. Докторантuru з відповідної наукової спеціальності за галуззю науки відкривають за рішенням вченої ради ВДПУ ім. М. Коцюбинського, що затверджується наказом ректора ВДПУ ім. М. Коцюбинського, за умови наявності трьох штатних працівників – докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій науковій спеціальності.

Наукову кваліфікацію особи, що відповідає науковій спеціальності, з якої відкрито докторантuru, визначають за такими критеріями:

наявність у особи:

документа про присудження ступеня доктора наук з відповідної галузі науки та/або наукової спеціальності або присвоєння вченого звання професора за відповідною кафедрою (науковою спеціальністю);

наукових публікацій з відповідної наукової спеціальності, серед яких не менше трьох публікацій за останні п'ять років, проіндексованих у базах даних Web of

Science Core Collection та/або Scopus. До однієї публікації, проіндексованої у базах даних Web of Science Core Collection та / або Scopus, прирівнюється дві публікації за останні три роки у виданнях, що внесені до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України, або одна одноосібна монографія (две колективні монографії) з наявністю трьох рецензентів і рекомендацією вченої ради закладу, виданих за останні п'ять років;

участь особи в:

підготовці наукових кадрів, що підтверджується виданим здобувачеві документом про присудження відповідного наукового ступеня;

атестації наукових кадрів як опонента (офіційного опонента) або члена відповідної спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради), або члена експертної ради з питань атестації наукових кадрів.

6.3. Прийом до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в докторантурі здійснюють з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною науковою спеціальністю відповідно до вимог Порядку та правил прийому до ВДПУ ім. М. Коцюбинського, які визначають, зокрема, порядок, перелік і строки подання документів для вступу до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в докторантурі.

Підготовка в докторантурі здійснюється за науковими спеціальностями за галузями науки відповідно до переліку, затвердженого МОН. Дисертація (наукова доповідь) повинна відповідати паспорту наукової спеціальності.

6.4. Особа, яка здобуває науковий ступінь доктора наук, вступає до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в докторантурі з метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки наукових публікацій до захисту.

6.5. Для підготовки в докторантурі до ВДПУ ім. М. Коцюбинського вступають особи, які мають ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук), наукові досягнення, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації (наукової доповіді), та не менше половини наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді) від кількості, визначеної МОН, що відповідають вимогам, встановленим МОН, у наукових періодичних виданнях за відповідним напрямом досліджень.

6.6. Перелік документів, що подають для вступу до ВДПУ ім. М. Коцюбинського з метою підготовки в докторантурі, повинен включати розгорнуту пропозицію, у якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки наукових досягнень до захисту, та копії наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді). Якщо громадянин України здобув науковий ступінь в іноземному закладі вищої освіти, додатково подають копію свідоцтва про визнання документа про науковий ступінь.

Документи вступника передають для розгляду до відповідного структурного підрозділу, який протягом місяця з дати реєстрації заяви розглядає подані вступником документи, заслуховує його наукову доповідь та за результатами

обговорення визначає шляхом голосування можливість зарахування вступника до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в докторантурі, подає висновок на розгляд вченої ради ВДПУ ім. М. Коцюбинського. У разі позитивного висновку відповідний структурний підрозділ надає пропозицію щодо призначення наукового консультанта з числа науково-педагогічних або наукових працівників, які мають трудові відносини з ВДПУ ім. М. Коцюбинського, науковий ступінь доктора наук та необхідну наукову кваліфікацію, яка підтверджується відповідно до пункту 38 Порядку.

Якщо вступник є іноземцем, ВДПУ ім. М. Коцюбинського проводить процедуру визнання наукового ступеня, здобутого ним в його або іншій державі, протягом двох місяців після зарахування до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в докторантурі.

6.7. Вчена рада ВДПУ ім. М. Коцюбинського на черговому засіданні розглядає висновки відповідного структурного підрозділу щодо кожного вступника, затверджує тему дисертації (наукової доповіді), ухвалює рішення про його зарахування до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в докторантурі та призначає докторанту наукового консультанта.

На здійснення наукового консультування роботою над дисертацією одного докторанта науковому консультанту щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених ВДПУ ім. М. Коцюбинського для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження – для наукових працівників).

У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та в новій редакції затверджена вченою радою ВДПУ ім. М. Коцюбинського або вченою радою відповідного структурного підрозділу після обговорення на засіданні кафедри, відділу, лабораторії.

6.8. Підготовка в докторантурі передбачає завершення здобувачем власного оригінального наукового дослідження, узагальнення якого наводяться в дисертації (науковій доповіді) з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та оприлюднюються в наукових публікаціях відповідно до вимог, визначених МОН.

6.9. Докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначено зміст завдань, строки їх виконання та обсяг наукових робіт.

Індивідуальний план наукової роботи докторант погоджує з науковим консультантом та затверджує вчена рада ВДПУ ім. М. Коцюбинського або вчена рада відповідного структурного підрозділу протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до ВДПУ ім. М. Коцюбинського для підготовки в докторантурі.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання докторантом і використовується для оцінювання успішності та своєчасності виконання запланованої наукової роботи.

Невиконання індивідуального плану наукової роботи, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, порушення умов договору або порушення академічної доброчесності, є підставою для ухвалення вченого радиою ВДПУ ім. М. Коцюбинського рішення про відрахування докторанта.

6.10. Державне (регіональне) замовлення на підготовку здобувача наукового ступеня доктора наук у докторантурі за науковими спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між закладами вищої освіти та науковими установами, в яких діють спеціалізовані вчені ради з присудження наукового ступеня доктора наук із відповідних наукових спеціальностей.

Інформацію про розподіл державного (регіонального) замовлення оприлюднюють відповідно до законодавства.

6.11. Підготовка в докторантурі за умови виконання індивідуального плану наукової роботи завершується наданням висновку наукового консультанта (структурного підрозділу).

Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді) та атестація докторанта спеціалізованою вченого радиою з присудження наукового ступеня доктора наук закладу здійснюються відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

Особа, яка раніше проходила підготовку в докторантурі за державним (регіональним) замовленням, може повторно вступити до університету для підготовки в докторантурі за державним (регіональним) замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

7. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту

7.1. Особа може здобувати науковий ступінь доктора наук шляхом самостійної підготовки своїх наукових досягнень до захисту. Така особа має право на творчу відпустку відповідно до законодавства з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною науковою спеціальністю.

У разі самостійної підготовки наукових досягнень до захисту наукового консультанта не призначають.

7.2. Здобувач, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту у вигляді дисертації (наукової доповіді), повинен:

мати ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук);

представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень відповідно до паспорта наукової спеціальності з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;

мати наукові публікації за темою дисертації (наукової доповіді), зокрема статті в наукових періодичних виданнях із напряму, з якого підготовлено дисертацію (наукову доповідь), відповідно до вимог, визначених МОН.

Затвердження теми дисертації, отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді) та атестацію здобувача, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту, спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук закладу здійснює відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

8. Прикінцеві положення

8.1. Положення затверджує вчена рада ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

8.2. Зміни й доповнення до цього Положення обговорюють на засіданні вченої ради та затверджують у тому ж порядку, що й саме Положення, шляхом його викладання в новій редакції.

8.3. Положення набуває чинності з моменту введення його в дію наказом ректора ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

Вчений секретар Вченої ради

I.M. Лапшина

Завідувач відділу аспірантури і докторантурі

A.S. Долинна